

HET LAGO MAGGIORE
EN DE ISOLE BORROMEE

Openingspagina: 'Teatro Massimo' in de tuinen op Isola Bella. Onder: de aardige gids Federica en diverse zalen in Palazzo Borromeo. Rechterpagina: de tuinen op Isola Bella.

Prachtige botanische tuinen en fraaie palazzi van de familie Borromeo. Een bezoek aan de Piemontese westkant van het Lago Maggiore.

TEKST EN FOTOGRAFIE PAUL VAN EIJDHOVEN

ISOLA BELLA

Slechts tien minuten doet de boot erover om van Stresa naar Isola Bella te varen, een van de Isole Borromeo in het Lago Maggiore. Het eiland is nog steeds bezit van de Borromeo-familie, een oud adellijk geslacht dat oorspronkelijk uit Toscane kwam, maar zich later in het hertogdom Milaan vestigde. Ze kregen de macht over een deel van het Lago Maggiore en begonnen in de 17de eeuw met de bouw van een palazzo en de aanleg van een bijzondere tuin op wat Isola Bella ging heten. Allereerst staat een rondleiding door het palazzo op het programma. De ingang bevindt zich aan een soort binnenplaats die aan drie kanten omgeven lijkt door het paleis, maar de rechterzijde is nep. Dat is alleen een muur met ramen erop geschilderd in trompe-l'oeil en als je omloopt zie je dat erachter zich gewone huisjes bevinden. Maar het zag er wel zo netjes uit op deze

manier, was de gedachte. De uiterst vriendelijke Federica leidt ons rond. Er hangt veel kunst in het palazzo, maar niet van grote namen. De Borromeo's waren geen echte kunstkeners, het ging hen vooral om het imponeren. Bijzonder is een gang met gobelins die in Mechelen zijn gemaakt met afbeeldingen van eenhoorns. Het paleis biedt mooie doorkijkjes van de ene naar de andere kant, van het meer naar de privétuinen. Onder het paleis zijn fraaie 'schelpengrotten' gemaakt van kiezelstenen.

Het volgende hoogtepunt zijn de in barokstijl aangelegde tuinen met het schitterende 'Teatro Massimo'. Als je aan komt varen zie je al de terrasvormige achterkant van de tuinen, *one of a kind*. Tussen de beelden, grasvelden en perken lopen witte pauwen rond die een extra elegantie geven aan deze indrukwekkende tuinen.

Diverse soorten netten bij het Museo della Pesca. Rechterpagina en onder: Isola Superiore dei Pescatori.

ISOLA DEI PESCATORI

Vanaf het balkon van mijn hotelkamer zie ik 's ochtends de eerste boot uit Stresa arriveren op Isola Bella. Het eiland is nog uitgestorven, maar met deze boot komen de uitbaters van de stalletjes op de kade en de anderen die op het eiland werken aan. Langzaam

komt het eiland tot leven, maar voor mij staat het volgende eiland op het programma: Isola Superiore, ofwel Isola dei Pescatori, het enige eiland in dit deel van het Lago Maggiore dat nooit eigendom van de Borromeo's is geweest. In precies vijf minuten brengt

de boot je van Isola Bella naar Isola dei Pescatori. Hier geen groot palazzo, maar steegjes met – voormalige — vissershuisjes. En terwijl Isola Bella slechts één hotel telt, is er hier een handvol. De belangrijkste inkomstenbron is nu ook het toerisme, er zijn nog maar vijf, zes vissers op het eiland. Bij een winkeltje in een van de straatjes hangt een bord met een

onbegrijpelijke tekst. De eigenaar blijkt zich ervoor in te zetten om het dialect van het eiland te bewaren en noteert hier telkens een andere tekst. Een eindje verderop zit een oud schoolgebouwtje dat nu dienstdoet als visserijmuseum. Marco is zelf visser en geeft uitleg bij de netten, de foto's en de borden met diverse visserijmethodes. Ik was al gewaarschuwd dat de

vissers eerst stug zijn, maar geleidelijk aan ontdoeien. En inderdaad, na een tijdje komt Marco helemaal op stoom en vertelt hij met veel enthousiasme. Over de tijd van zijn vader, over de crisis van de jaren tachtig en negentig toen het meer erg vervuild was, over het harde leven van de vissers en over hoe het er nu aan toe gaat. Tijd voor lunch, en wel in

restaurant Italia vlak bij de landtong aan het eind waar ook een strandje is. Eigenaar is Stefano – een neef van Marco – die net terug is van het vissen. “Even douchen, dan kom ik eraan om in het restaurant te werken.” De sympathieke Stefano voegt nog toe: “Als ik alleen in mijn boot op het meer ben, of het nu mooi of slecht weer is, dat vind ik het aller mooiste!” >

Onder: het dorp Mergozzo. Geheel onder: op het terras van Casa della Capra. Rechts: Felipe en Patrizia met hond Margot. Rechterpagina: de 'lungolago' in Stresa.

LAGO DI MERGOZZO

Tot ongeveer 1700 was het Lago di Mergozzo onderdeel van het Lago Maggiore, maar de toegang tot deze golfo slibde dicht en het werd een apart meer. Heel dicht bij de grote broer, maar hier heerst de rust. Motorboten zijn verboden en het meer is heel schoon. Aan het eind ligt het plaatsje Mergozzo mooi aan de voet van een berg. In het dorp bevindt zich een archeologisch museum met vondsten uit de prehistorie tot de middeleeuwen. Maar ook het atelier van Giuseppe Lusetti, die met zijn 'ketting' van 29,3 meter uit één blok graniet een Guinness World Record behaalde.

Bijna tegen het meer aan ligt Casa della Capra, een net geopend restaurant met enkele gastenkamers. Het motto: 'arte + bici + cucina'. De eigenaars zijn Felipe en Patricia, hij is de kok en wielrenner, zij kunstenaar. Behalve dat je uitstekend kunt eten bij dit half-Braziliaanse, half-Italiaanse echtpaar, organiseren ze voor hun gasten ook (kunst)workshops, tentoonstellingen en komen er *artists in residence*. Of je kunt sportief op de fiets (bij hen te huur) een prachtige tocht in de omgeving maken. Een mooi concept. Hartendief is overigens Margot, hun prachtige Weimaraner jachthond.

STRESA

In de tijd van de Grand Tour was het Lago Maggiore een van de stops en Stresa een favoriete pleisterplaats. Het stadje ligt prachtig aan het meer met uitzicht op de Isole Borromeo. Weliswaar erg toeristisch, maar met een aangename sfeer. Aan de *lungolago* liggen enkele klassieke grand hotels met fraaie tuinen, zoals het Regina Palace Hotel, en de mooiste: het Grand Hotel des Iles Borromees. Direct aan het water bevinden zich parkjes, een enkel terras en zelfs een zwembad met ligstoelen.

Palazzo Borromeo en de botanische tuinen op Isola Madre. Rechterpagina: het Lago Maggiore bij Villa Taranto; deel van de tuin van Villa Taranto; pasta op een terras in Pallanza.

ISOLA MADRE

Ongeveer halverwege tussen Stresa en Pallanza – een stadje aan de overkant van deze tak van het Lago Maggiore – ligt Isola Madre, ook eigendom van de Borromeo-familie. Wonen er op Isola Bella nog een twintigtal mensen permanent en wordt het paleis ook af en toe bewoond door de Borromeo's, hier woont alleen de bewaker met zijn gezin. Ook op dit eiland heeft de familie een palazzo gebouwd en een tuin laten aanleggen. De tuin is volstrekt anders dan die op Isola Bella. Hier vind je in de botanische tuin bijzondere plantensoorten, een 'viale delle camelie' en een 'viale delle palme' en veel bloeiende soorten, terwijl een groot deel van het eiland in Engelse parkstijl is aangelegd. Veelkleurige fazanten en pauwen dwalen op de grasvelden en scharrelen onder de

bomen. Het is hier aangenaam wandelen op de brede paden. De tour door het paleis begint op de eerste verdieping die nogal somber is, terwijl de benedenverdieping veel lichter is, zowel wat betreft de vloeren, de plafonds, als de inrichting. Het palazzo is ingericht met meubels uit allerlei verschillende Borromeo-verblijven. Heel bijzonder zijn de marionettentheaters en de grote collectie poppen en marionetten in het palazzo. Net buiten het palazzo ligt een klein kerkje met een mooie fontein ervoor en ernaast zijn een bar en een souvenirwinkeltje te vinden. De Borromeo's komen een enkele keer, zoals vier jaar geleden toen Isola Madre het decor was van het societyhuwelijk van Beatrice Borromeo met Pierre Casiraghi, de tweede zoon van prinses Caroline van Monaco.

VILLA TARANTO EN PALLANZA

De dame bij de kassa van de Giardini botanici di Villa Taranto belt en even later verschijnt gids Giuliana (half-Engels/half-Italiaans). In vloeiend Engels geeft ze uitleg: in 1930 koopt de Schotse Captain Neil McEacharn (ook Giuliana weet niet wat de juiste uitspraak van de naam is) een villa met park met uitzicht op het Lago Maggiore. Hier wil hij zijn droom verwezenlijken, een botanische tuin met planten van over de hele wereld. Zo gezegd, zo gedaan. Het verwilderde park wordt veranderd in een aantal prachtige tuinen versierd met beelden en fontein

die verbonden worden door een zeven kilometer lang pad dat fraaie uitzichten biedt. McEacharn maakt ook verre reizen om planten naar Villa Taranto te halen. Het resultaat is een prachtige botanische tuin met bijzondere planten en bomen waar je heerlijk kunt wandelen. In de tuin bevindt zich ook het graf van McEacharn, hij overleed in 1964, in een achthoekig kapelletje. Via een aangename weg die langs villa's aan de oevers van het meer voert, loop ik in een kwartiertje naar Grand Hotel Majestic, mijn plek voor de nacht. Een mooi klassiek hotel uit 1870 met tuin aan het meer en een prachtig terras. Net ervoor ligt nog een Borromeo-eilandje, maar dat is geheel privé. Het is een minuut of tien lopen naar het dorpje Pallanza. Een stuk minder toeristisch dan Stresa en met een erg mooie lungolago. Hier vind je diverse terrassen waar je met fraai uitzicht op het meer kunt eten en drinken. En voordeel van Pallanza is dat het de hele dag zon heeft. >

1

2

3

4

ALGEMEEN

www.illagomaggiore.com &
www.distrettolaghi.it

Voor informatie over en het kopen van tickets voor een bezoek (en eventueel rondleiding) aan de Borromeo-paleizen en tuinen op Isola Bella en Isola Madre.

www.isoleborromeo.it

VERVOER

De eilanden zijn te bereiken met de reguliere bootdienst (tot ± 19 uur) of met water-taxi's.

STRESA

Het bekendste stadje aan het Lago Maggiore. Specialiteit hier zijn de *Margheritine*, een soort zandkoekjes. Bij de mooie klassieke *Pasticceria Marcolini* worden ze al 60 jaar gemaakt. Per dag gaat er zo'n 40 kilo deeg doorheen. **(3)**

Via De Vit 14

www.pasticceriamarcolini.it

ISOLA BELLA

♦ ELVEZIA

Het enige hotel op het eiland heeft prima, stijlvolle kamers, een uitstekend restaurant en een mooi terras met uitzicht op Stresa. Een bijzondere

ervaring om hier te slapen, want na de laatste boot is het eiland zo goed als verlaten.

Heerlijk voor een late of heel vroege wandeling.

www.elvezia.it

ISOLA DEI PESCATORI

♦ CONCRETA

De sympathieke Wanda Patrucco **(1)** verkoopt in haar winkel Concreta prachtige, door haar zelf – volgens de Japanse *raku*-methode – gemaakte keramiek.

Via di mezzo, hoek Via del forno
concreta@tin.it

♦ MUSEO DELLA PESCA

Leuk klein museumpje, dagelijks open van 10-17 uur, toegang gratis, maar gelieve een donatie achter te laten. Vraag ter plekke hoe je er komt. **(2)**

♦ RISTORANTE ITALIA

Uiteraard staat vis hier centraal. Prima eten in dit restaurant in een mooie villa. Het heeft een fraai terras voor de deur en een grote veranda aan het meer. 's Avonds is er een gratis bootservice naar Stresa.

Via Ugo Ara 58, www.ristorante-italia-isolapescatori.it

LAGO DI MERGOZZO

♦ CASA DELLA CAPRA

Uitstekend restaurant met enkele gastenkamers met uitzicht op het meer op een heerlijke rustige plek. Kunst, fietsen en heerlijk eten komen hier samen.

Via Pallanza 25, Mergozzo
www.casadellacapra.com

♦ GIUSEPPE LUSETTI

Deze kunstenaar heeft uit een blok graniet een ketting met schakels gehouwen van 29,3 meter, wat een Guinness World Record is. In zijn atelier is een

wat kortere versie te zien. **(4)**
Vicolo Quattordicesimo 13, Mergozzo

♦ MUSEO ARCHEOLOGICO

Klein museum met archeologische vondsten van het stenen tijdperk tot de middeleeuwen.

Via Roma 8, Mergozzo

T + 39 0323 670731

ISOLA MADRE

Zie www.isoleborromeo.it

VILLA TARANTO / PALLANZA

♦ VILLA TARANTO

De prachtige botanische tuin heeft zijn eigen boothalte.

Verbania Pallanza

www.villataranto.it

♦ GRAND HOTEL MAJESTIC

Fraai klassiek grand hotel op een rustige plek met tuin aan een toegang tot het meer.

Prachtig gestoffeerde bar en lounge en heerlijk, groot terras met uitzicht op het meer. Voor het Grand Tour-gevoel. Op korte afstand van het stadje Pallanza.

Via Vittorio Veneto 22, Verbania

www.grandhotelmajestic.it

♦ TACABUTUN

Goed restaurant met mooi terras aan de zeer aangename *lungolago*.

Viale delle Magnolie 12, Pallanza

T +39 0323 503450

BAVENO

Bijna tegen Stresa aan ligt het aangename stadje Baveno. Hier is een klein museum gewijd aan het werk in de marmer- en granietgroeves hier in de buurt. Zo is in Mergozzo een groeve met marmer die altijd uitsluitend voor de Dom van Milaan is gebruikt.

Piazza della Chiesa 8, Baveno

www.bavenoturismo.it